

pan és a katonai körökben azt beszélték, hogy meggyilkolták. Lázcsillapító helyett állítólag gyorsan ölt mérget adtak be neki.

Bécsből jelentik, hogy az új román kormány figyelmeztette a vezéreket, hogy

ne tegyenek kísérletet a trónörökös visszahívására,

mert ez esetben a kormány a rendelkezésére álló eszközzel meg fogja akadályozni a trón-

öröklési rend megváltoztatását, minthogy az új kormány a trónöröklés kérdésében ragaszkodik elődjének álláspontjához.

Bratianu temetése

vasárnap lesz államköltségen a legnagyobb pompával. Attól tartanak, hogy Bratianu halála súlyos következményekkel fog járni, mert Bratianu Vintilla távolról sem mérhető össze az erőskezü és nagytekintélyű bátyjával.

Tragikus részletek Bratianu haláláról.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Bukarestből jelentik: Jonel Bratianu mandulagyulladásra *kleptococcus* fertőzéssel komplikálódott, amelyet szerdán reggel

Angelescu közoktatásügyi miniszter veti észre elsőnek.

Azonnal küldött Mezianu híres bukaresti gégespecialistáért, aki rögtön operatív beavatkozásra szánta el magát. Amikor azonban Mezianu az operálókést a kezébe vette, keze elkezdett reszketni, a kés kihullt az ujjai közül és nem tudta végrehajtani az operációt. Angelescu, aki egyetemi orvos, de évek óta nem praktizál,

maga ragadta az operálókést a kezébe és megkezdte az operációt.

Bratianu ekkor már rettenetesen hörgött, úgy hogy nem lehetett a további beavatkozással várni és még ahhoz sem volt ideje a közoktatásügyi miniszternek, hogy kezét fertőtlenítsen, a súlyos gégefőmetszési operációhoz. Amidőn a mesterséges légzőcsövet sikerült elhelyeznie, Bratianu kissé megkönnyebbült, de a cső gyorsan megtelt gennyel, úgy, hogy még egyszer meg kellett operálni a beteget. Ezt az operációt már Mezianu tanár hajtotta végre.

Délután egy órakor már annyira rosszul volt Bratianu, hogy ágyához hívták Nasta Traján, Bukarest és Románia leghíresebb specialistáját. Nasta rendkívül súlyos műtétet hajtott végre a miniszterelnökön.

Felnyitotta egész mellkasát a gégéjétől a szívig

és mindenünnen kioperálta a gennyel telt mirigyeket. Ez az operáció igen súlyos kimenetelűvé vált az operáló Nasta tanárra nézve. A professzor ugyanis az operáció közben megvágta egyik ujját és annak dacára, hogy a vágást a legerősebben fertőtlenítették,

a keze percek alatt megdagadt, valószínűleg vérmérgezést kapott.

Este hét órakor kritikusra fordult Bratianu állapota. Az orvosok minden reményt feladtak. Tizenegy órakor még egy specialistát hívtak a haldoklóhoz, aki azonban már csak arra szorítkozott, hogy injekciókkal hosszabbítsa meg Bratianu életét. Hajnali három órakor okszigéncsöveket alkalmaztak, de ekkor már beállt az agónia és reggel hat óra 55 perckor Bratianu meghalt.

A halál híre az egész országban nagy megdöbbenést keltett, de mindenünnen a legnagyobb rendről érkeznek jelentések.

Bratianu holtteste egész nap a lakáson maradt, ahol este hat órakor megjelent Mária román királynő, Eleana anyakirálynő, Erzsébet volt görög királynő, Ileana hercegnő, hogy részvétüket fejezzék ki a gyászoló család előtt. Közvetlen utánuk megjelent Miklós herceg is.

Kévéssel nyolc óra előtt megérkezett Floricából Bratianu koporsója, amelyet különvonat hozott Bukarestbe. Ezt a koporsót Bratianu már évekkor csináltatta egy florica paraszttal. A koporsó tölgyfából készült. Az első koszorút a ravatalra a régens tanács helyezte el. Este kilenc órakor a holttestet felboncolták, utána bebalzsamozták, majd átvitették a bukaresti kulturpalotába, amelynek hatalmas csarnokában holnaptól kezdve közszemlére teszik ki a holttestet. Vasárnap délután tizenegy órakor Bratianu holttestét különvonattal a család floricai birtokára viszik, ahol délután négy órakor helyezik el a csa-

ládi sírboltban atyja koporsója mellé.

A kamara és a szenátus délután gyászülést tartott, amelyen a pártok szónokai szólaltak fel, méltatták az elhunyt miniszterelnök érdemeit. Felszólalt Maniu Gyula is, a nemzeti parasztpárt vezére, aki békülékeny hangon beszédében azt hangoztatta, hogy bár az elhunytól áthidalhatatlan ellentétek választották el, ezek az ellentétek a halál pillanatában megszűntek.

Vintilla Bratianu tárgyalásai az ellenzék vezéreivel.

A belpolitikai helyzet Bratianu halála után még teljesen zavaros. Minden jel arra mutat, hogy az elhunyt fivére, Vintilla Bratianu, koalíciós kormányt fog alakítani, amelyben az ellenzéki pártok vezérei is részt vennének. A román kormány félhivatalos lapja, az *Independance Roumaine*, vezércikkben az ellenzéki pártok hazaszeretetére hivatkozik, hogy fogjanak végre össze az ország érdekében. A régens tanács kihallgatáson fogadta az ellenzéki pártok vezetőit, Averescu, Jorgát

Carol herceg csüförtökön éjjel elutazott Párisból — Romániába?

Belgrádból jelentik: A *Pravda* párisból keltezett jelentése szerint Carol román herceg szerdán este tíz órakor táviratot kapott Romániából. A távirat vétele után a herceg elrendelte, hogy tegyenek meg minden előké-

és Maniut, Maniu a parasztpárt végrehajtó bizottságának ülésén beszámolt arról a tanácskozásról, amelyet a régens tanácssal folytatott, Maniu bejelentette, hogy

hajlandó belépni a kormányba, ha feloszlatják a parlamentet és kiírják az új választásokat.

Azt is közölte, hogy alapvető alkotmányjogi kérdésekben nincsenek áthidalhatatlan akadályok a liberális párt és a nemzeti parasztpárt között.

Bratianu Vintilla este felkereste Averescu tábornokot, akit felszólított, hogy lépjen be a megalkotandó nemzeti egység kormányába. Este hat órakor Maniuval folytatott hosszabb megbeszélést, akitől megkérdezte, hajlandó-e megegyezést kötni a liberális párttal. Maniu közölte az új miniszterelnökkel, hogy teljesen egyetért Tulescu külpolitikájával, gazdasági és pénzügyi kérdésekről esetleg esetleg hajlandó tárgyalni.

a trónöröklésre vonatkozólag addig nem foglal állást, amíg Romániában nem állítják helyre a törvényuralmat.

Ha ez megtörténik, akkor az alkotmányjogi kérdések megszűnnek.

Politikai körökben általános az a vélemény, hogy Maniu hajlandó az új miniszterelnökkel való megegyezésre, ennek azonban előfeltétele, hogy feloszlassák a parlamentet és új választásokat írjanak ki.

Párisból jelentik: Bratianu halálának híre homba erejével hatott, mert a tegnapi esti utolsó jelentések alapján mindenki azt hitte, hogy a román miniszterelnök ki fog gyógyulni betegségéből. Utódját, Vintilla Bratianut nem tartják alkalmas személynek a kormányátvételre és az a nézet alakult ki, hogy a miniszterelnök halála folytán erősen megnövekedett Carol esélye.

Tízezer magyar vándorolt ki az utóbbi években Amerikába.

Sem a kivándorlást, sem a bevándorlást nem könnyíti meg a kormány.

Budapest, november 24. A képviselőház mai ülését néhány perccel 11 óra előtt nyitotta meg Zsitvay Tibor elnök s nyomban folytatták az autódajavaslat részletes tárgyalását.

Herrmann miniszter bejelentette, hogy a törvény életbelépése után revízió alá fogják venni az összes autóbusszengedélyeket.

Szünet után következik az olasz királysággal kötött pénzügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása. A javaslatot a Ház hozzászólás nélkül általánosságban és részleteiben is elfogadja.

Ezután F. Szabó Géza előadó ismerteti az egyes vármegyei törvényhatóságok területének változásáról szóló törvényjavaslatot és azt elfogadásra ajánlja. Györki Imre szól a javaslatához és sürgeti a közigazgatás ujjaalakításáról szóló törvényjavaslatot.

Seitovszky Béla belügyminiszter kijelenti, hogy a közigazgatási javaslat munkálatai már folynak és ha késedelem van, ez azért történik, mert alapos munkát akarnak végezni.

A javaslatot ezután általánosságban és részleteiben elfogadják.

Jánossy Gábor előadó ismerteti ezután a több külföldi hajóstársaság engedélyének meghosszabbításáról szóló javaslatot.

Malasits Géza szól a javaslatához és hosszasan fejtegeti a kivándorlás és bevándorlás problémáját. Kárhoztatja azt a spiclirendszert, amit a Franciaországban élő magyarság ellenőrzésére meghonosítottak. Kárhoztatja a győri internálótáborni. Elmondja, hogy minő óriási felháborodást keltett, hogy innen kiment fiatal emberek ébredőujásgot alapítottak Amerikában és hogy ennek az ébredőujásgnak a kormány szubvenciót adott. Az amerikai magyarság türelmetlenül várja az elszámolást azokról a gyűjtési akciókról, amelyeket közöttük indítottak egyes innen kikerültek. Az tény, hogy a svindlerék nagyon elrontották a magyar becsületet odakint.

Seitovszky Béla belügyminiszter szólalt fel ezután. A belügyi kormányzat elvi álláspontja —

mondotta —, hogy sem a kivándorlás, sem a visszavándorlást nem propagálja. Amint nem teheti meg azt, hogy megkönnyítse a kivándorlást, épp úgy nem teheti meg azt sem, hogy a visszavándorlást megkönnyítse. Feladata a kormányzatnak, hogy a kivándorlókat a külföldön is támogassa. Az ellenőrzés feladatára a kormánybiztosok vannak az országban. Amidőn feltűnt, hogy egy vidékről sok kivándorló jelentkezett, tényleg megállapították, hogy ott a munkabérek nem feleltek meg az országos átlagnak. Súlyt kell fektetni arra, hogy a megélhetési viszonyok lényegesen megváltozhassanak.

Malasits Géza: Ezt akarjuk mi is.

Esztergályos János: Teljesen egyetértünk ezzel.

Seitovszky Béla belügyminiszter: Nagy súlyt helyezünk arra, hogy a kivándorlókat ellenőrzés alatt tartsák. Mindent elkövetünk, hogy a kivándorlókat ne zsarolják ki. Az utóbbi években 5—6000, az idén 4000—5000 között volt az Amerikába, nevezetesen Kanadába és Braziliába kivándorlók száma. A Kanadába kivándoroltak állapota kielégítőbb, mint a Braziliába kivándorlottaké. Braziliában a legsúlyosabb viszonyok közé kerültek a kivándorlók. Arról természetesen szó sem lehet, hogy az összes kivándorlókat elhelyezhessük. Kulturális, szociális és nemzeti szempontból szép munkát végzünk. Igyekezzünk iskolákat felállítani, magyar egyesületeket létesíteni. Törődünk a Franciaországba kivándoroltakkal is. Tervbe van véve egy magyar ház létesítése, esetleg kórház létesítése. Franciaországban is létesül szép ambulatórium. Kérem a jelentés elfogadását.

Jánossy Gábor előadó a miniszter után újból felszólalt és ajánlotta a jelentés elfogadását.

A Ház a jelentést elfogadta.

Az elnök indítványára ezután kimondotta a Ház, hogy legközelebbi ülését holnap, pénteken délután tíz órakor tartja, annak napirendjére a ma letárgyalt törvényjavaslatok harmadszori olvasását és a büntető novella tárgyalását kitéli.

Az ülés két órakor ért véget.